

Månedens historie, november 2021: Ringkøbing Banegård, ca. 1910.

Røg og damp fra lokomotiverne var vel hovedleverandørerne til den lugt, der befandt sig på banegården, men kakkelovnene i de to ventesale ydede også deres, og det deres lugt blev blandet med, var yderst forskelligt.

I tredieklasses ventesal, hvor der var servering, lugtede der stærkt af tobak og kaffepunch og af jævn hygge. I første klasses ventesal, som i reglen var halvtom, var der rødt plys på stole og sofa, og en stor kakkelovn som man visse dage ikke skulle sidde for nær. En dør førte ind til et mindre værelse som jeg er afskåret fra at kunne beskrive nærmere, eftersom det var forbeholdt damer – sikkert uanset om de kun havde 3. kl. billet; man fandt selv ud af om man var dame eller kone. Ved togtider var der gerne et kvindeligt væsen til stede (i tækkelig sort kjole med hvidt forklæde) for at gå damerne til hånde.

Selv hurtigtogene holdt dengang ret længe ved stationerne, i hvert fald ved købstæderne. Lokomotivet skulle hen til vandtårnet, en banemand, som vi kaldte dem der var ansat ved jernbanen, gik og slog på alle vognhjulene med en hammer, og med bagsiden af sin hånd følte han om vognakslerne var løbet varme.

Damplokomotiv på vej mod vandtårnet

Gods skulle læsses af og på, og passagererne skulle også ha' tid til et og andet, enten i restauranten eller tværtimod. Det var dengang kun i enkelte kupeer, der var toilet.

Der kunne blive tid til at holde et mindre bestyrelsesmøde eller en formel generalforsamling i ventesalen, mens toget holdt. Det fortælles, at en tandlæge på samme rejse kunne klare flere tandudtrækninger på omegnsstationerne.

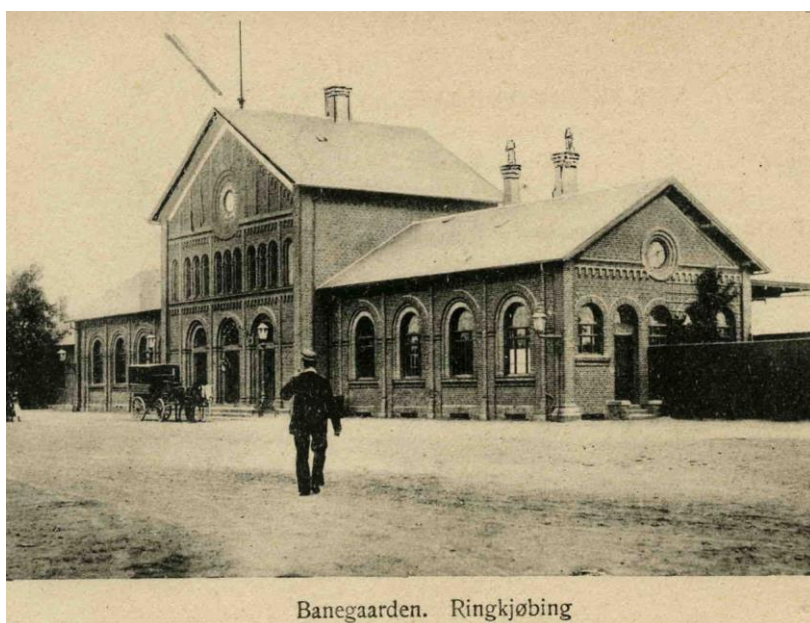
I hvert fald var det almindeligt, at man indfandt sig på banegården, når venner og slægtninge rejste igennem, og der blev gerne god tid til at udveksle alle nyheder.

Livet foran banegården.

Stationsforstanderne var dengang ofte tidligere officerer, stramme i uniformen og ulastelige handsker, og de krævede formerne overholdt.

En af dem i Ringkøbing holdt på, at togføreren umiddelbart før afgang stillede foran stationsforstanderen og gjorde stram honnør, hvorefter stationsforstanderen personligt ringede med klokken for tredje gang, togføreren fløjtede til afgang og lokomotivet svarede med et langt og et kort dut. Afgangen skulle ikke komme bag på nogen. Ofte kom en mand styrtende ud fra restauranten i sidste øjeblik, fordi han skulle ha' den sidste genstand med. Jo der var atmosfære på en banegård i gamle dage.

Kilde: Johannes Smith: Togrejsen Ringkøbing-København og retur.